

Léghajó a város fölött

Ladó Ágota

1. AHOGYAN
ÉLÜNK

Ami a rajzolást illeti, nem volt kéznél ennyi papír,
mint ma, ami pedig volt, annak a színe barnás,
tapintása durvább, nem olyan hófehér és sima,
mint amelyet mi használunk.

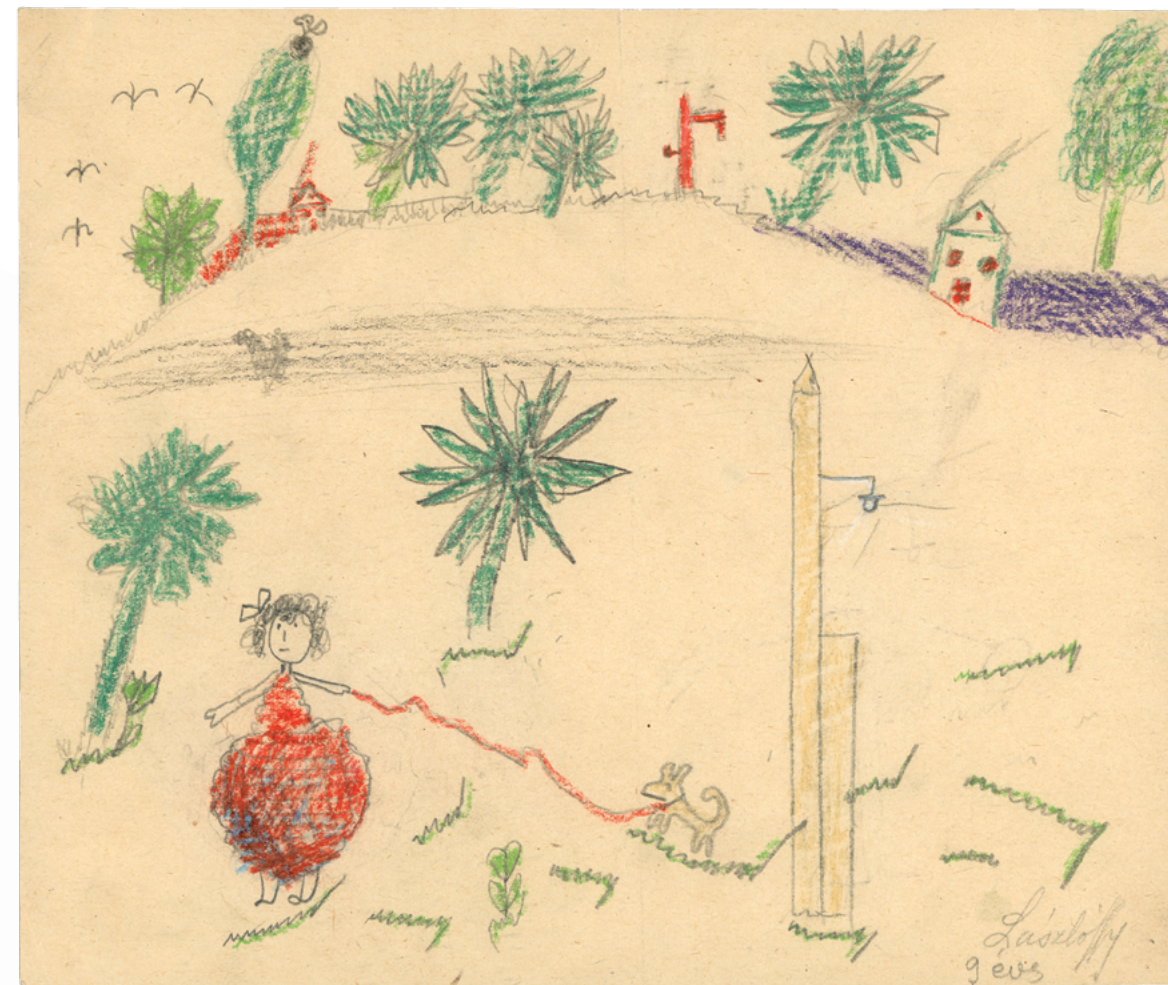

Ha valami nem sikerült elsőre,
sokat kellett radírozni,
olyankor a radír a papírt is felsúrolta.

Ló Livan Fogva

Bár az élet sok mindenben más volt,
a gyerekek akkor is lerajzolták az otthonaikat,

A kolozsvári orvos,
Elekes Miklós 1928
őszétől 1929 tavaszáig gyűjtötte
össze a gyerekek alkotásait,
amelyekből aztán kiállítást is
rendezett. Valószínűleg ezekben
a hónapokban rajzolta a
zeppelineket Gonosz Pista is,
akit nem véletlenül
foglalkoztatott olyan nagyon
ez a repülő szerkezet.

Akkoriban nemhogy a gyerekek,
de még a felnőttek számára
is nagy újdonság volt egy
mindenféle tartó
vagy akasztó nélkül
levegőben mozgó gép.

*Elekes Miklós orvos
a könyvben közölt
gyermekrajzok gyűjtője
és kiállítója. A könyv
végén elolvasható azt
is, hogyan ezeket a
rajzokat elemezte.*

1928 őszén a kolozsvári újságok majdnem minden
nap hírt adtak a zeppelinről: a német óriás léghajó
százhusz órás út után diadalmasan megérkezett
Lakehurstba (az Amerikai Egyesült Államokba) –
az európai rádióállomásokon hallani lehetett
a Zeppelin motorjainak zúgását; a parancsnokságot
és a személyzetet a levegő hőseinek nevezték,
leszállásukkor virágoszó borította el őket,
a többnapos várakozás után túlságosan is izgatott
tömeg éljenzett. Voltak, akik megrohanták
a léghajót, felkapaszkodtak a fedélzetre.
A rendőrség gumibotokkal zavarta le onnan
a kíváncsiskodókat, nehogy azok lelkesedésükben
kárt tegyenek az utasokban vagy a gépben.

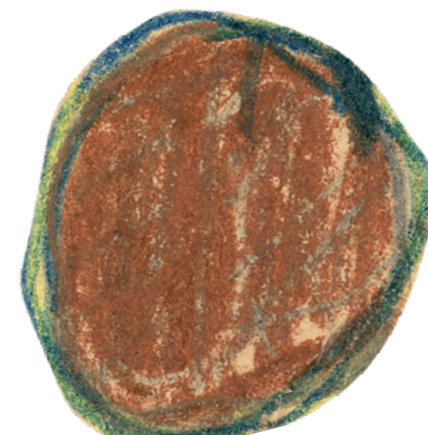
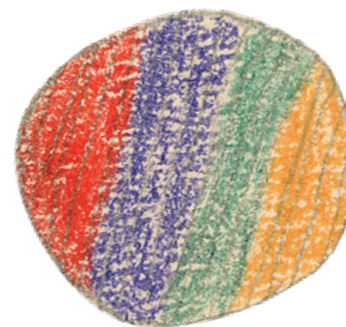
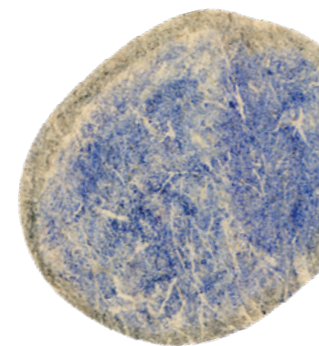
A zeppelin és az óceánt átrepülő tiszteletére
fényes ünnepséget rendeztek, amit a német
rádióállomások közvetítettek, és így az egész
Európában mindenütt kitűnően hallható volt.

Gonosz Pista is hallhatta a motorzúgást, az éljenzést, a tapsvihart a rádióban, sőt az is lehet, hogy ő maga olvasta a hihetetlennek tűnő újsághíreket, és elképzelt, hogy egy őszi délutánon így formálódtak rajzain a léghajók: egyiken határozott vonalokból és erős színekből, amint éppen a hullámzó tenger fölött repül (lapozz vissza az 55. oldalra), a másikon (lásd a szemközti oldalon) halványabban, de nagy szenzációt keltve: egy sétapálcás úr döbbsen áll meg, fejét felfelé emeli, vékonylábú gyerekek táskáikkal a hátukon a zeppelin felé szaladnak, egyiküknek a nagy sietségben még a könyvei is kirepülnek, lent pedig éppen egy díszmenet vonul be, talán pont a levegő hőseinek tiszteletére.

Azt csak remélhetjük, hogy Gonosz Pista is látta, amikor egy évvel később, 1929-ben egy őszi estén – véletlenül – Kolozsvár fölött is megjelent a hatalmas kerti tökhöz hasonlító léghajó.

3. AHOGYAN JÁTSZUNK

Ma nehéz lenne megmondani,
hogymi a gyerekek legkedveltebb játéka.
Száz évvel ezelőtt azonban nem kellett volna
sokat gondolkodnunk, hiszen a legegyszerűbb
szórakozás egyben a legnépszerűbb is volt:

A LABDÁZÁS.

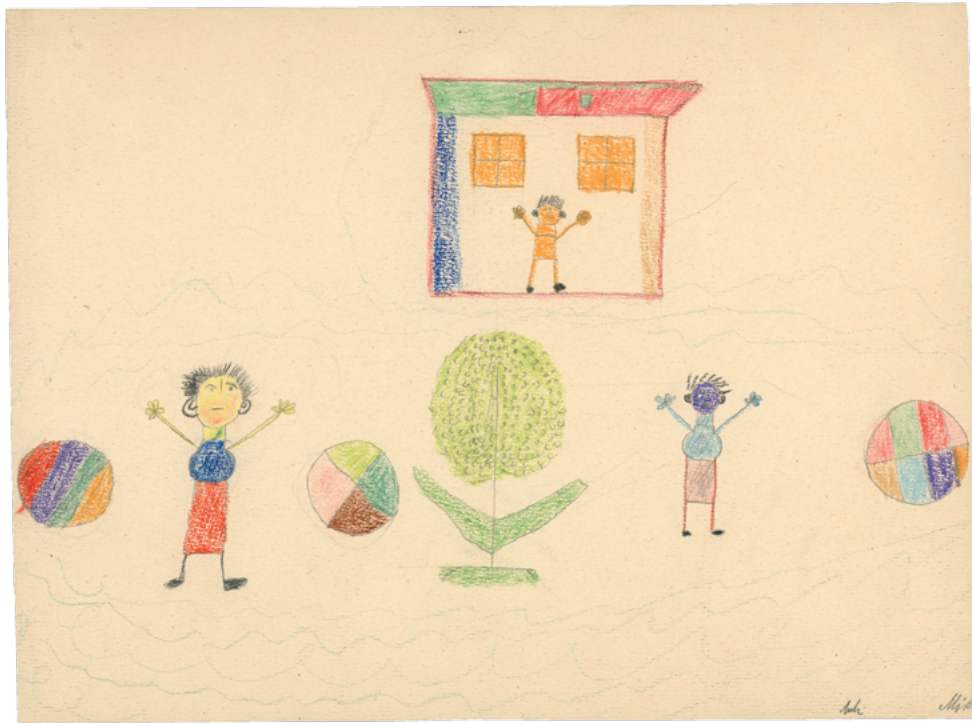

Labdáztak a kicsik

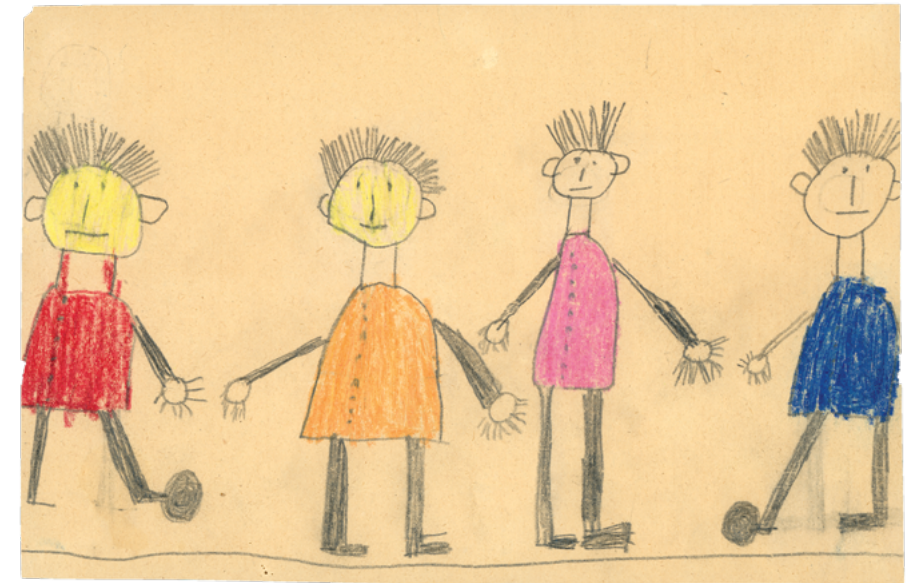
és a nagyok.

Labdáztak a lányok

és a fiúk.

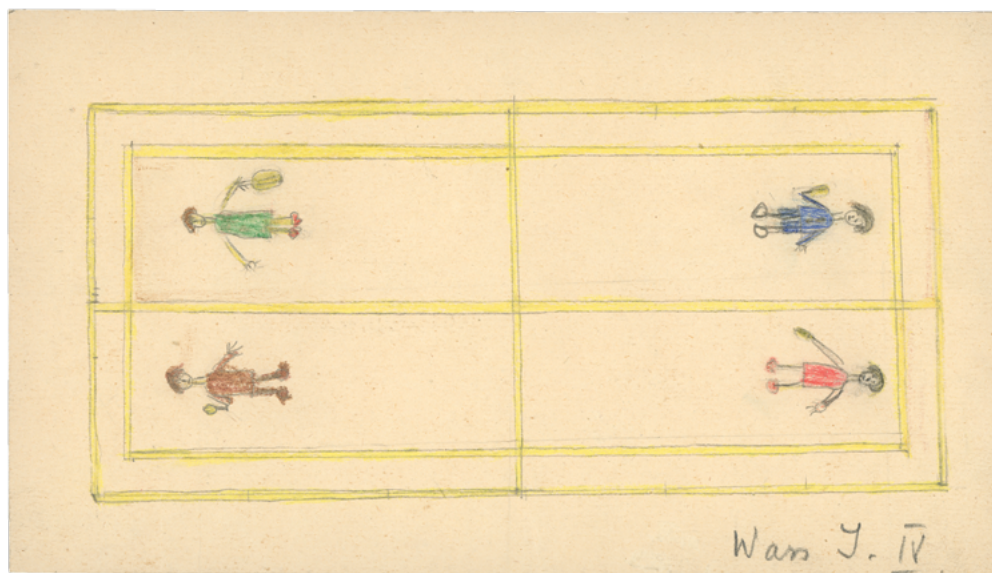
Labdázni lehetett egyedül

és közösen.

Lehetett akár egyszerre több labdával is,
szóval szinte bárhogyan,

kivéve

labda nélkül.